

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Št. 53.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1912.

Leto VII.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrletna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Pred novim letnikom.

O našem listu par besedi. Potreben je našemu delavstvu kakor oko v glavi. Organizacije imamo, ki se lepo razvijajo; treba jim je glasila. To bo vsak razumel.

Poskrbeli smo, da bo odslej za urejevanje lista več oseb na razpolago.

Za železničarski oddelek smo dobili posebnega urednika; ravno tako za novi oddelek Jugoslovanska Stokovna Zveza; prinašali bomo tudi strokovne spise izpod peres zdravnikov in pravnikov.

Naš list mora biti strokovno delavski list; politika se v njem samo v toliko opisuje, kolikor se tiče strogo delavskih razmer. Zato prosimo tudi svoje dopisnike, naj v tem oziru gredo za nami. List se poveča; cena mu pa ostane enaka. Dobre podlistke imamo že zagotovljene. Ob enem pričnemo izdajati delavstva se tičeče zakone in sicer tako, da se ta del lista lahko odreže in da celotno posebej vezati. V novem letniku pričnemo z zakonom o socialnem zavarovanju po Novem Letu, kakor ga je sklenil pododsek. Že ta reč je jako važna, da list sama priporoča. Kar se bo izprememb sklenilo, preden zakon stopi v veljavo, jih bomo seveda kasneje dodali; obenem pa na koncu priobčili primerno razlago, tako da bodo op ti poti imeli naši delavci o pravem času ves zakon o socialnem zavarovanju z razlago vred v rokah.

Skratka: list bo imel v novem letniku popolnoma novo, vsestransko izboljšano lice. Delavci in prijatelji našega delavstva naročajte ga! Naročnina znaša 4 K na leto. Pošilja se pod naslovom: »Naša Moč« v Ljubljani.

Konzorcij »Naše Moči«.

Naši soc. demokrati pod nemško komando.

Poslanca Dašinjskega hvalijo slovenski sociji na vse pretege. Zato je menda tudi zanje prav, če povemo, da nam je njegovo poljsko narodno navdušenje zelo všeč. V državni zborni-

ci je dne 31. oktobra t. l. ta sloveči voditelj soc. demokratov to-le povedal: »Če bi strahopetni, od nevere razjedeni in zgodovinsko razoroženi višji sloji poljskega naroda hoteli zavirati gibanje za svobodo in edinost, — bo poljsko delavsko ljudstvo samo bojevalo svoj veliki boj, dokler ne oživi enkrat združeno in neodvisno v rodbini narodov.«

To se pravi po domače, da hočejo poljski soc. demokrati, če bi bilo treba, sami v boj za osvobojenje in zedinjenje poljskega naroda. Pri nas si je zapisala združena Vseslovenska ljudska in Hrvaška pravaška stranka svobodo in edinost našega naroda na svojo zastavo. Slovenski soc. demokrati pa nimajo za to nič drugega, nego puhlo zabavljanje.

Dašinjski ima to pot v njih najhujše nasprotnike. Pobezejmo malo naše ljubeznive socije: Zakaj zatajite svojega Dašinjskega? — Odgovora na to pač ne bomo dobili. Ni ga nam tudi treba, saj ga vsi vemo. Naši soc. demokratje so ponižni hlapčki nemških voditeljev, ki jim tega ne puste. Dunajska centrala plačuje njihove tajnike in jim daje podporo za njihove liste; zato morajo tuliti kakor jim naroče na Dunaju in molčati, kadar se tako glasi nemška komanda.

Socialna demokracija v pravi luči.

(P. M. H.)

Tako skrbi soc. demokracija še pravočasno za naraščaj, katerega tudi mi krščanski socialci nič manj ne potrebujemo. Zato bodi tudi naša prva skrb in najsvetejša dolžnost, obvarovati mladino pred zastrupljenjem po soc. demokraciji. In to veliko nevarnost, ki preti naši mladini, bomo preprečili le z mladinskimi organizacijami po vaseh, trgih in mestih in s tem, da bomo poskrbeli ukaželjni mladini dobrega, poštenega in koristnega berila! Na delo torej brez odlašanja! Še nekaj je, kar sodruge posebno hudo bode v oči, in to je »militarizem«. Tudi tega morajo dobiti v svojo pest, tudi tega se morajo polastiti!

»Militarizem moramo smatrati kot obrambo zoper zunanje sovražnike in kot orodje za

krotenje in vsužnjeje notranjega sovražnika. Ne smemo mu dovoliti nobenih koncesij, ampak neprestano moramo delati, da ga premagamo. Dve poti pa vodita do tega cilja: Prva, da delujemo neprenehoma za demokratiziranje stalne armade . . . ; druga pa je: da militarizem zvolimo od znotraj po prekucijskem duhu. Neki visok častnik je baje rekel, da vlada ne more nobene nepremišljene vojske več začeti, ker so rezervisti vsi več ali manj socialistično okuženi. Mi moramo skrbeti, da bo mladina že v vojaščino tako socialistično prepojena prišla, da se ne bo hotela vojskovati proti notranjemu sovražniku.« (Protokoll des Parteitages zu Essen 250.)

Torej soc. demokracija hoče zanesti svoja načela v vojašnice med vojake in jih prepojit z duhom nasprotovanja in nepokorščine; pa to bi bilo že malce kočljivo in prepozno, zato svetuje sodružica Zetkin, da naj se začne s takim duhom napajati že otrok v nežni mladosti in to skrb naj prevzamejo v prvi vrsti matere. »Mi moramo ves vpliv porabiti, da vzgojimo svoje otroke za bojevnike svobode proletariata. Potem bodo naši sinovi tudi v vojaški suknji vedeli, kake dolžnosti imajo.«

Tako Klara Zetkin ob burnem ploskanju na strankinem shodu v Essenu.

Istega prepričanja je tudi v. Vollmar in Bebel, ki svarita iz lahko umljivih vzrokov pred tem, da bi vojaki v vojašnici se pripravljali za pristaše soc. demokracije, češ:

»Ako bomo že mladino v našem duhu vzgojevali, bo vojaštvo tudi brez agitacije v vojašnicah postalo nerabno orodje proti proletariatu.« (Protokoll des Parteitages zu Nürnberg 539.)

Ako to doseže soc. demokracija, potem bodo sodrugi tudi v resni vojni bolj simpatizirali s proletarijanci sovražnika, kakor pa z sodeželani, ki ne pripadajo soc. demokratični organizaciji!

To razvidimo jasno iz naslednjih besed:

»V veliko srečo se mora šteti, da se moti kdor misli, da bo nemška soc. demokracija zavzela v vojnem času narodnostno in ne mednarodnostno stališče, da se bo čutila v prvi vrsti ko nemška, in še le v drugi vrsti ko proletarijska stranka. Nemški proletarci so solidarni s francoskimi.« (Sodrug Kautsky na strankarskem shodu v Essenu 262.)

Kako obsodbo zasluži to odkrito priznanje? Obsodbo veleizdajstva, s katerim se že zdaj ponašajo sodrugi.

Tempelj Modrosti Božje.

Leto 548 po Kristusu so takratni najslavnejši graditelji zgradili v Carigradu, kraljici dveh svetov, Azije in Evrope, tempelj Modrosti Božje. Gradilo ga je 10.000 delavcev celih 16 let.

Bizantinski cesar slovanskega pokoljenja Justinijan je navzoč, ko cerkev blagoslavlja carigrajski očak, takrat še katoličan. Res, krasno, umetniško dovršeno delo! Kupola je visoka 56 metrov. Vse se blesketa, stene so obdane s pisanim marmorjem, sto stebrov iz rdečega porfirja nosi kupolo in galerijo. Sedem križev iz čistega zlata, ki vsak tehta cent, je cesar Cerkev Modrosti Božje daroval. V žagredu je shranjenih 40.000 kelhnih pregrinjalo, okrašenih z biseri in z dragocenimi kamni in 24 svetih pisem vezanih v zlato. Srebrn je glavni vhod, vrata so izdelana iz lesa Noetove barke.

Cesar Justinijan pade na kolena in zakliče: »Zahvalim se Bogu, ker me je smatral za vrednega, da to delo dovršim. Salomon, premagal sem te!«

Štirinajst dni slave Carigrajčani blagoslovljenje Cerkev Modrosti Božje! Med ljudstvo deli cesar srebrne novce in pogosti Carigrajčane.

Rodovi slede rodovom. V cerkvi zborujejo cerkveni zbori. Žal, da odpade zahodni katoliški svet od središča krščanstva, svete katoliške cerkve, ker ošabni carigrajski patriarh noče ubogati naslednika svetega Petra v Rimu.

Napoči 29. majnik leta 1453. Turški sultan s svojo armado po hudem boju osvoji carigrajsko zidovje. Prestrašeni Carigrajčani beže v Cerkev Modrosti Božje. Mislijo, da tega bisera umetnosti kruti Turek ne oskruni.

Divjim Turkom pa ni nič svetega. Saj krivi prerok Mohamed uči, da se mohamedanstvo razširja z ognjem in mečem! Tudi v Cerkev Modrosti Božje kruti Turek vdere in opleni cerkev in jo onečasti.

Pri glavnem oltarju poje, ko že divjajo vtelesene mohamedanske zveri po cerkvi, grški škof slovesno liturgijo in tolaži vernike. Ko vidi, da je sam, prime zlati kelih in koraka po stopnjicah na gornjo galerijo. Divji turški janičarji ga zapazijo in ga hočejo umoriti. A glej čudo! Stena se odpre, škof gre v odprtino, stena se za njim zopet zapre. Turek se prestraši, hoče steno podreti, a jo ne more.

Turki naprej po cerkvi plenijo, ko prijezdi na konju v spremstvu paš proti cerkvi sultan

Mohamed II. Mlad je, a resen. Peš koraka po tempelju Modrosti Božje. Vidi janičarja, ki razdira marmornasti tlak. »Zakaj?« ga vpraša. »Za vero; s sabljo mu sultan prekolje glavo in zakliče: »Psi, niste li dovolj že plenili? Poslopja osvrcjenega mesta so moja.« Mrliča bacne proč in koraka na leco, kjer glasno izroči cerkev izlamu.

Križ na kupoli Cerkev Modrosti Božje nadomeste z mogočnim polumescom. S štirih minaretov, s katerimi so Turki cerkev pokvarili, kličejo zdaj že nad 400 let, da je Alah velik in da je Mohamed njegov prerok.

Bulgari stoje pred Carigradom. Radi bi zopet po Turkih oskrunjeno Cerkev Modrosti Božje vrnili krščanstvu in postavili zopet križ tam, kjer se še šopiri mohamedanski polumesec.

Se li jim želja vsega slovanskega sveta izpolni? Čez nekaj dni znamo, če se vrne Cerkev Modrosti Božje krščanstvu že zdaj.

Nič prorokovati, a to je gotovo, da bodo kmalu šteti dnevi ko se ne bo več šopiril polumesec nad Cerkvijo Modrosti Božje v Carigradu.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet
1. 1911. čez 82 milijonov K.
Stanje vlog čez 22 milijonov K.
Lastna glavica
■ K 704.939.27. ■

Ljudska
posojilnica

registr. zadruga z neomejenim zavezo
Miklošičeva cesta 6
prtiličje v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za franč. cerkvijo
prejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure
pop. ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4.50 na leto.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, drž. in dež. posl. predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v St. Vidu n. Lj.; Dr. Josip Dermastia; Anton Kobi, pos. in trg., Breg pri Borovni; Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Leskovic, hišni posest. in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šlibar, župnik v Rudniku.

Priporočajte povsod „Našo Moč“!

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Hmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Priporočamo domačo trgovino z oblekami

Maček & Komp.

Franca Josipa cesta št. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.
Solidna postrežba! Znižane cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol, LJUBLJANA
Mestni trg št. 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sukanoa itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

ANT. BAJEC, Ljubljana

cvetlični salon p. Trančo 2, vrtnarija Tržaška c. 34
izdeluje šopke, vence, trakove z napisi. Tovarniška zaloga vencev, prepariranih in umetnih rastlin in cvetlic.

Zunanja naročila z obratno pošto. Brzjavni: Bajec, Ljubljana

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

I. VECCHIET

urar in draguljar, Ljubljana

Selenburgova ulica 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema popravila, izvršuje zlatarska dela po naročilu. Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro, brilante, dijamante in druge bisere. — Zaloga precizijskih žepnih ur. — Postrežba točna in solidna.

Dežnike in solnčnike domačega izdelka

najboljše kakovosti, priporočata po najnižji ceni slavnemu občinstvu

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana Pred Škofijo št. 19, Stari trg št. 4. — Prešernova ulica št. 4.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Iv. Buggenig,

sodarski mojster Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico šte. 5.

Priporočata svojo veliko zalogo vsakovrstnih sodov. Prevezema tudi vsa njegova dela po najnižjih cenah. Solidno delo. Točna postrežba.

Ivan Jax in sin v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

voznih koles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

A. Lukič

Slovenska konfekcijska trgovina
za gospode, dame, dečke, deklice.

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „Pri Kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:
Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, kreplivo in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ogujvanju otrok in proti potanju nog, steklenica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke škatlja 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec kreplivo sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, stekl. 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v. in 4 krono 80 v.

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

:: priporočata svojo ::

veliko zalogo čevljev
:: domačega izdelka ::

Agitirajte za naše časopisje, posebno za del. list „Našo Moč“.

Pozor slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znanl in priporočljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Štrifarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbi naj-novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštna in zanesljiva.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

Havre New-York

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Šifkarte) za francosko linijo čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo **ED. ŠMARD**

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „Kmetске posojilnice“ nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže!“

TEOD. KORN

pokrivalce streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov, LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.
Priporočata se za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznano solidni izvršitvi.